

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 120/05-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. augusta 2005 v senáte zloženom z predsedu Jána Auxta a zo sudcov Juraja Babjaka a Jána Lubyho v konaní o sťažnosti Ing. M. M., bytom K., zastúpeného advokátom JUDr. M. K., K., ktorou namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 25 C 387/04, pôvodne vedenom pod sp. zn. 24 C 406/99, za účasti Okresného súdu Košice I, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ing. M. M. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 25 C 387/04, pôvodne vedenom pod sp. zn. 24 C 406/99, porušené bolo.

2. Okresnému súdu Košice I prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 25 C 387/04 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. Ing. M. M. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 30 000 Sk (slovom tridsaťtisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Košice I povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

4. Okresný súd Košice I je povinný uhradiť Ing. M. M. trovy právneho zastúpenia v sume 5 302 Sk (slovom päťtisícristodva slovenských korún) na účet jeho právneho zástupcu advokáta JUDr. M. K., K., do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. IV. ÚS 120/05 z 27. apríla 2005 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Ing. M. M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 25 C 387/04, pôvodne vedenom pod sp. zn. 24 C 406/99.

Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti podaním sp. zn. Spr 2350/05 doručeným ústavnému súdu 21. júna 2005, v ktorom uviedol:

„Na Vašu žiadosť č. j. IV. ÚS 120/05-14 zo dňa 24. 5. 2005 vo veci sťažnosti Ing. M. M. na porušenie jeho práva na prerokovanie veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 25 C 387/2004 bez zbytočných prietáhov Vám zasielam nasledovné vyjadrenie:

Sťažovateľ, ktorý v konaní vystupuje ako jeden z 30-tich žalobcov, podal dňa 21. 5. 1999 na tunajšom súde žalobu o odstránenie vád na garážach postavených na Z. v K.

Dňa 24. 9. 1999 vybavujúca sudkyňa Mgr. Č. vzniesla námietku zaujatosti v tomto konaní.

Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 16 Nc 31/99-22 zo dňa 23. 11. 1999 rozhodol, že sudkyňa Mgr. Č. je vylúčená z prejednávania a rozhodovania vo veci.

Dňa 20. 12. 1999 bola vec pridelená na vybavenie do oddelenia 25 C JUDr. M.

Dňa 7. 2. 2000 súd vyzval právneho zástupcu žalobcov na odstránenie vád žaloby a upresnenie žalovaného subjektu.

Dňa 14. 6. 2000 súd uznesením č. k. 24 C 406/99-33 vyzval žalobcov na upresnenie petitu žaloby.

Dňa 25. 8. 2000 súd opakovane vyzval žalobcov na odstránenie vád žaloby a upresnenie petitu.

Prvé pojednávanie vo veci súd nariadil dňa 9. 8. 2001 na 15. 11. 2001. Z dôvodu práceneschopnosti sudkyne sa pojednávanie neuskutočnilo.

Ďalší termín pojednávania bol vytýčený na 11. 4. 2002. Pre neprítomnosť žalovaného bolo pojednávanie odročené na 18. 7. 2002.

Na pojednávaní dňa 18. 7. 2002 právny zástupca žalobcov predložil písomné upresnenie petitu žaloby. Žalovaný na túto skutočnosť nevedel okamžite reagovať, a preto žiadal pojednávanie preročiť.

Ďalší termín pojednávania bol určený na 21. 11. 2002. Na tomto pojednávaní súd vypočul časť prítomných žalobcov. Pojednávanie bolo odročené za účelom pokračovania v konaní na 3. 4. 2003.

Pojednávanie dňa 3. 4. 2003 sa neuskutočnilo pre neprítomnosť účastníkov a ich právnych zástupcov.

Ďalší termín pojednávania bol určený na 18. 9. 2003. Na tomto pojednávaní súd vypočul ďalších žalobcov a pojednávanie odročil za účelom nariadenia znaleckého dokazovania.

Uznesením č. k. 24 C 406/1999-225 zo dňa 3. 10. 2003 súd uložil žalobcom v 5., 11., 14., 17., 19., 20., 21. a 24. rade povinnosť doplniť a upresniť žalobný návrh a uviesť odstránenia akých vád sa domáhajú.

Nastal problém v doručení tohto uznesenia niektorým účastníkom. Súd musel zisťovať ich pobyt, doručovať opakovane zásielky, požiadať o doručenie policajné orgány a pod.

Na pojednávaní dňa 11. 6. 2004 súd pre neodstránenie vád návrhu odmietol podanie žalobcov v 5., 11., 17., 19., 20. a 21. rade v dôsledku spät'vzatia žaloby a zastavil konanie žalobcov v 10., 15., 18. a 23. rade.

Nárok žalobcov v 1., 2., 3., 4., 6., 7., 8., 9., 12., 13., 14., 16., 22., 24., 25., 26., 27., 28., 29. a 30. rade vylúčil na samostatné konanie.

Dňa 14. 6. 2005 súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie znalcom z odboru stavebníctvo, odvetvia pozemné stavby.

Po právnej stránke sa vec nejaví byť zložitá. Takéto konanie tvorí bežnú súčasť sporovej agendy na všeobecných súdoch, podklad pre rozhodnutie je právna úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku.

Skutková podstata veci je značne zložitá, nakoľko na strane žalobcov vystupovalo 30 účastníkov a každý z nich vytykal iné vady diela a navrhoval iný spôsob odstránenia vady.

Nevyhnutne bude potrebné pribrať do konania znalca na zodpovedanie odborných otázok.

Priet'ahy v konaní spôsobili hlavne žalobcovia, ktorí dali nekvalifikovaný návrh na začatie konania a súd ich musel opakovane vyzývať na odstránenie vád.

Často pri doručovaní písomností tak veľkému počtu účastníkov dochádzalo k závadám v doručovaní, bolo potrebné šetriť ich pobyt, doručovať zásielky prostredníctvom orgánov polície.

Vzhľadom na celkovú dĺžku doterajšieho konania mám za to, že zo strany súdu nedošlo k zbytočným prietahom v konaní.“

Podaním doručeným ústavnému súdu 1. júla 2005 sa právny zástupca sťažovateľa vyjadril k stanovisku okresného súdu a uviedol:

„Sťažovateľ sa nestotožňuje so stanoviskom porušiteľa, že zo strany súdu nedošlo k zbytočným prietahom v konaní.

V stanovisku porušovateľa je správne uvedené, že pojednávanie vytýčené na deň 3. 4. 2003 sa neuskutočnilo pre neprítomnosť účastníkov a ich právnych zástupcov. Avšak pre úplnosť veci je potrebné uviesť, že dôvodom neprítomnosti 13-tich žalobcov, medzi nimi sťažovateľa, zastúpených JUDr. K., advokátom, bola skutočnosť, že právnenému zástupcovi bolo zo strany konajúceho súdu telefonicky oznámené, že pojednávanie dňa 3. 4. 2003 sa nebude konať z dôvodu ospravedlnenia sa žalovaného a súčasne právny zástupca o uvedenom mal upovedomiť aj upovedomil ním zastúpených 13-tich žalobcov.

Vo veci sa konalo posledné pojednávanie dňa 18. 9. 2003, ktoré bolo odročené za účelom znaleckého dokazovania.

Spolu z 30-tich žalobcov

18 žalobcov (13 žalobcov zastúpených právnym zástupcom vrátane sťažovateľa a ďalších 5 žalobcov) už pred konaním posledného pojednávania 18. 9. 2003 riadne upresnili petit svojho návrhu, čím u nich už ku dňu posledného pojednávania 18. 9. 2003 boli splnené podmienky pre vylúčenie ich nárokov na samostatné konania,

4 žalobcovia už pred konaním posledného pojednávania vo veci dňa 18. 9. 2003 zobrali späť svoje návrhy takto: žalobca 10. dňa 15. 07. 2000, žalobca 15. dňa 04. 11. 2002, žalobca 18. dňa 14. 04. 2003, žalobca 23. dňa 08. 11. 2002, čím u nich už ku dňu posledného pojednávania 18. 9. 2003 boli splnené podmienky pre zastavenie konania o ich nárokoch,

8 žalobcov bolo po poslednom pojednávaní konanom 18. 9. 2003 uznesením konajúceho súdu zo dňa 3. 10. 2003 vyzvaných k odstráneniu väd ich návrhu,

pričom šiestim žalobcom z nich bola predmetná výzva - uznesenie zo dňa 3. 10. 2003 riadne doručená v priebehu nasledujúceho mesiaca októbra 2003 takto: žalobcovi 5. dňa 13. 10. 2003, žalobcovi 11. dňa 10. 10. 2003, žalobcovi 17. dňa

10. 10. 2003, žalobcovi 19. dňa 10. 10. 2003, žalobcovi 20. dňa 13. 10. 2003 a žalobcovi 21. dňa 17. 10. 2003 a tieto vady svojho návrhu v určenej 10 dňovej lehote neodstránili, čím u nich najskôr v novembri 2003 boli splnené podmienky pre odmietnutie ich návrhu z dôvodu väd,

vzhľadom k uvedenému problému v doručovaní uznesenia, na ktorý poukazuje porušovateľ vo svojom stanovisku, mohol nastať maximálne u dvoch žalobcov, t. j. u žalobcu v 14. rade a žalobcu v 24. rade.

Napriek tomu, že najneskôr v novembri 2003 boli u 28 z 30-tich žalobcov splnené všetky podmienky pre zastavenie konania, odmietnutie návrhu a vylúčenie konania, prvostupňový súd kvôli dvom žalobcom komplexne pristúpil k vyššie uvedeným procesným rozhodnutiam až 11. 6. 2004, kedy vydal uznesenie, ktorým rozhodol v uvedených procesných otázkach. Týmto uznesením vo vzťahu k dvom žalobcom v 14. a 24. rade rozhodol tak, že konanie o ich návrhu neodmietol, ale vylúčil na samostatné konanie.

Nekorešponduje so skutočným stavom tvrdenie predsedu Okresného súdu, že sa konalo ďalšie pojednávanie vo veci dňa 11. 6. 2004. Žiadne predvolanie na pojednávanie 11. 6. 2004 nebolo doručené JUDr. K. a ani ním zastúpeným 13-tim žalobcom, medzi nimi ani sťažovateľovi.

Týmto dňom 11. 6. 2004 je len datované Uznesenie sp. zn. 24 C 406/1999-246 vo vyššie uvedených procesných otázkach.

Predmetné uznesenie z 11. 6. 2004 nadobudlo právoplatnosť dňa 24. 8. 2004, čo svedčí o tom, že problémy s doručovaním tohto uznesenia už prvostupňový súd nemal.

Sťažovateľ má za to, že čas od 3. 10. 2003 do 11. 6. 2004, t. j. 8 mesiacov nie je možné považovať za primeraný čas pre doručovanie súdnej zásielky bez prieťahov, aj keď jej doručovanie si vyžaduje zisťovanie pobytu účastníka, opakované doručovania a doručovanie prostredníctvom policajného orgánu a osobitne nie v prípade, ak ide o doručovanie súdnej zásielky dvom z 30-tich účastníkov, pričom v priebehu tohto obdobia pre ďalšie konanie vo veci zostávajúcich 28-ich účastníkov boli splnené všetky podmienky.

Sťažovateľ zároveň uvádza, že najneskôr počnúc dňom 24. 8. 2004 t. j. dňom právoplatnosti Uznesenia sp. zn. 24 C 406/1999-246 z 11. 6. 2004 nič nebránilo prvostupňovému súdu v predmetnom konaní nariadiť znalecké dokazovanie, za účelom nariadenia ktorého bolo odročené už pojednávanie konané dňa 18. 9. 2003. Napriek tomu

znalecké dokazovanie vo veci bolo nariadené až po uplynutí viac ako 9-tich mesiacov uznesením prvostupňového súdu z 14. 6. 2005 t. z. po doručení sťažnosti na prietahy v konaní zo strany sťažovateľa.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti sťažovateľ trvá na tom, že konanie okresného súdu je možné charakterizovať ako konanie s prietahmi a sú naplnené všetky dôvody na rozhodnutie o ústavnej sťažnosti sťažovateľa, tak ako to navrhuje vo svojej sťažnosti.“

Obdobné procesné úkony, ktoré označil okresný súd vo vyjadrení, zistil aj ústavný súd z obsahu spisu okresného súdu.

Pokiaľ ide o tvrdenie sťažovateľa, že mu „*žiadne predvolanie na pojednávanie 11. 6. 2004 nebolo doručené*“, t. j. že toto pojednávanie sa neuskutočnilo, ústavný súd zo spisu okresného súdu zistil, že už 3. mája 2004, keď okresný súd nariadil termín pojednávania na 11. jún 2004, dal kancelárii pokyn, aby účastníci konania predvolávaní neboli, pretože na tomto pojednávaní rozhodol uznesením, ktorým konanie vo vzťahu k časti žalobcov v dôsledku späťvzatia žaloby zastavil, nárok ďalšej časti žalobcov vylúčil na samostatné konanie, a napokon odmietol podania tých žalobcov, ktorí v ním určenej lehote svoje podania neopravili, resp. nedoplnili.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov...“.

Sťažovateľ zároveň namietal aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého „Každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...“.

„Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (IV. ÚS 365/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého akonáhle sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Samosudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu. Ústavný súd (obdobne ako Európsky súd pre ľudské práva) pritom prihliada aj na predmet sporu (povaha veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre s'ťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade.

1. Predmetom posudzovaného konania pred okresným súdom je nárok s'ťažovateľa a ďalších (pôvodne) 29 žalobcov na uloženie povinnosti odstrániť vady diela. Okresný súd koná a rozhoduje v sporovom konaní. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že obdobné konania právne zložité nie sú a tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov podporenej ich stabilizovanou judikatúrou (napr. III. ÚS 75/03, IV. ÚS 283/04).

Ústavný súd sa čiastočne stotožňuje s názorom okresného súdu, že predmetný spor možno hodnotiť ako skutkovo náročný s poukazom na to, že *„na strane žalobcov vystupovalo 30 účastníkov a každý z nich vytýkal iné vady diela a navrhol iný spôsob odstránenia vady“*.

Určitú faktickú zložitosť veci nemožno vylúčiť aj vzhľadom na potrebu zistenia rozsahu namietaných vád diela, ktorých zistenie je predmetom znaleckého dokazovania nariadeného 14. júna 2005. Vzhľadom na nariadenie znaleckého dokazovania po 6 rokoch od podania žalobného návrhu nemohla mať táto skutočnosť vplyv na spomalenie priebehu dosiaľ viac než 5 rokov prebiehajúceho konania.

2. Ďalším kritériom pri vyhodnocovaní, či v uvedenom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bolo správanie s'ťažovateľa ako účastníka konania. Ústavný súd z obsahu spisu uzaviera, že s'ťažovateľ vystupoval v predmetnom konaní aktívne a súčinnosťne,

nariadených pojednávani sa (okrem jedného) zúčastnil a na výzvy okresného súdu včas reagoval.

Jednou z príčin priet'ahov v konaní, ako uvádza okresný súd vo vyjadrení z 15. júna 2005, „boli žalobcovia, ktorí podali nekvalifikovaný návrh na začatie konania a súd ich musel opakovane vyzývať na odstránenie vád“. Avšak konkrétne správanie sťažovateľa nezapríčinilo vznik priet'ahov a nemalo vplyv na priebeh postupu okresného súdu.

3. Pokiaľ ide o postup okresného súdu v posudzovanom konaní, ústavný súd prihliadal na ustanovenie § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Ústavný súd konštatuje, že okresný súd bol bez existencie prekážky postupu konania podľa § 107 a nasl. OSP nečinný v týchto obdobiach:

- od 25. augusta 2000, keď okresný súd vyzval žalobcov na odstránenie vád žaloby, do 9. augusta 2001, keď nariadil prvé pojednávanie na 15. november 2001, ktoré sa z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne neuskutočnilo, t. j. takmer 1 rok,

- od 24. augusta 2004, keď nadobudlo právoplatnosť uznesenie okresného súdu z 11. júna 2004, ktorým okresný súd z dôvodu neodstránenia vád podania odmietol podania časti žalobcov, v dôsledku späťvzatia žaloby zastavil konanie vo vzťahu k časti žalobcov a nárok ďalšej časti žalobcov vylúčil na samostatné konanie, do 14. júna 2005, keď okresný súd nariadil v predmetnej veci znalecké dokazovanie znalcom z odboru stavebníctva, t. j. takmer 10 mesiacov.

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že k zbytočným priet'ahom v súdnom konaní môže dôjsť nielen nekonaním príslušného súdu, ale aj nesprávnou (neefektívnou) činnosťou súdu, ktorá nesmeruje k odstráneniu právnej neistoty účastníka súdneho konania vo veci, s ktorou sa na súd obrátil (II. ÚS 2/01, IV. ÚS 31/05).

Okresný súd na ostatnom uskutočnenom pojednávaní 18. septembra 2003 vyzval časť žalovaných (ôsmich) na odstránenie väd návrhu. Šiestim žalovaným bolo uznesenie na odstránenie väd doručené v priebehu októbra 2003. V súdom stanovenej 10-dňovej lehote však títo vady návrhu neodstránili.

Ako uvádzajú okresný súd aj sťažovateľ vo svojich vyjadreniach, u dvoch žalobcov „*nastal problém v doručovaní uznesenia*“. Okresný súd využil všetky zákonné prostriedky dané Občianskym súdnym poriadkom ako doručovanie prostredníctvom Okresného oddelenia Policajného zboru Slovenskej republiky (ďalej len „*polícia*“), opakované doručenie prostredníctvom polície, zisťovanie adresy trvalého pobytu, avšak jednému zo žalobcov uznesenie nebolo doručené. Preto okresný súd 11. júna 2004 z dôvodu neodstránenia väd podania časťou žalobcov ich podanie odmietol, v dôsledku späťvzatia žaloby zastavil konanie vo vzťahu k ďalšej časti žalobcov a nárok ostatnej časti žalobcov vylúčil na samostatné konanie pod novou spisovou značkou.

Takéto konanie okresného súdu, keď až 11. júna 2004 pristúpil k uvedenému postupu, napriek tomu, že u 28 z 30 žalobcov boli splnené všetky podmienky na zastavenie konania, odmietnutie návrhu a vylúčenie konania už v novembri 2003, považuje ústavný súd za neefektívny postup, ktorý taktiež prispel k vzniku zbytočných prietáhov v napadnutom konaní.

Taktiež postup okresného súdu, keď pojednávanie uskutočnené 18. septembra 2003 odročil na neurčito za účelom nariadenia znaleckého dokazovania a potom uznesením z 3. októbra 2003 uložil časti žalobcov doplniť a opraviť pôvodnú žalobu (resp. petit) tak, aby bolo zrejmé odstránenia akých väd sa domáhajú, a to pod hrozbou odmietnutia ich podania, ak tak v lehote určenej súdom neurobia, sa v okolnostiach prípadu javí ústavnému súdu ako postup nesústreďený a neefektívny. Samotné znalecké dokazovanie bolo potom nariadené uznesením až 14. júna 2005.

Navyše v tomto štádiu konania po viac ako 4 a štvrt' roku od podania žaloby a viacerých výzvach na odstránenie vád podania časti žalobcom mal mať okresný súd petit, teda to, čoho sa jednotliví žalobcovia domáhajú, ustálený.

Pretože ústavný súd zistil porušenie sťažovateľových označených práv, prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľ domáhajúci sa rozhodnutia vo svojej veci.

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy „Ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie“.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“. Podľa § 56 ods. 5 citovaného zákona ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ sa v sťažnosti domáhal aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 100 000 Sk z dôvodu, že „*úplne stratil vieru v spravodlivé (účinné) rozhodnutie súdu vo veci*“.

Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý

spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na celkovú dĺžku konania okresného súdu v posudzovanom konaní, berúc do úvahy konkrétne okolnosti prípadu, ale aj to, že postup okresného súdu spomalila nedisciplinovanosť ostatných žalobcov, ústavný súd považoval priznanie sumy 30 000 Sk za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátom JUDr. M. K. Ústavný súd pri priznaní trov konania vychádzal z výšky priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2004, ktorá bola 15 008 Sk. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, spísanie sťažnosti a jej podanie) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení vyhlášky č. 279/2005 Z. z. (ďalej len „vyhláška“), za každý úkon v sume po 2 501 Sk a 2 x 150 Sk režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky). Úhrada bola priznaná v celkovej sume 5 302 Sk.

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. augusta 2005